

μένον. Δὲν τῇ ἐφείλον νὰ δοξάσω τὸ ὄνομα, ὅπερ ἤθελε νὰ φέρῃ;

«Ἡ Μαρία κατέβαλε μοναδικὰς προσπαθείας, ὅπως μὲ πείσῃ ν' ἀποχωρισθῇ τοῦ ὁρόφου μου.

«— Ἀφοῦ εἶμαι πλουσία εἶσαι καὶ σὺ ἐπίσης πλούσιος, μοὶ λέγει συχνάκις· ἀφοῦ ἀρνεῖσαι νὰ κατοικήσῃς μαζί μου ἀποδεικνύεις ὅτι δὲν μὲ θεωρεῖς ὡς σύζυγόν σου. Προσιμᾶς λοιπὸν νὰ μένης ἐλευθερός;»

«Μέχρι τοῦδε ἀντέστην, διότι δὲν θέλω νὰ ἐγκαταλείψω τὸ μέρος, ἐν ᾧ κατὰ πρῶτον μοὶ ἐξέφρασε τὸν ἔρωτά της.

«Ἐπισκέπτομαι συχνάκις τὸν κόμητα Χαλζύ. Ὁ γέρον οὗτος μὲ ἀγαπᾷ καὶ χαίρει ὡς πατὴρ διὰ τοὺς θριάμβους μου. Ὅτ' μ' ἐμίσει, ἂν ἡ θυγάτηρ του ἔφερε τὸ ὄνομά μου. Αἰσθάνομαι ἐνίοτε τύψεις συνειδήτος, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἡ στοργή του προέρχεται ἐκ πεπλανημένης ιδέας· ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο ἀναμαρτήτως νὰ διαταράξῃ ὑπαρξιν ἐτοιμοθάνατον;

«Κατ' ἔτος ὁ κόμης διέρχεται τοὺς χειμερινοὺς μῆνας εἰς τὴν ἐπαυλιν φίλου τινός, παρὰ τὴν Νικαίαν. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἡ Μαρία εἶνε ἐλευθέρᾳ· ἀποσυρόμεθα τότε εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ Προαστείου Ἀγίου Ἰακώβου, ὑπὸ τὸ ὄνομα κύριος καὶ κυρία Καρριέ. Μία ἐξαδέλφη της Μαρίας, συνεζευγμένη ἐν Βερολίνῳ, γνωρίζει τὸ ἀπόρητόν μας. Ὁ κόμης νομίζει ὅτι ἡ κόρη του εὐρίσκεται εἰς τὴν οἰκίαν της ἐξαδέλφης της.

«Μεθ' ὁποίας χαρᾶς εἰσερχόμεθα ἐντὸς της φυλακῆς μας, ἀληθοῦς φυλακῆς διὰ τὴν Μαρίαν, καὶ μεθ' ὁποίας ἀπελπισίας ἐξερχόμεθα αὐτῆς! Ἐν αὐτῇ ἐργάζομαι, ἐν αὐτῇ ἡ διάνοιά μου ὑψοῦται, ἐν αὐτῇ πρὸ πάντων ἡ ψυχὴ μου ἐξαγνίζεται καὶ λαμπρύνεται. Ἐν τοῖς ἀγῶσι περὶ συμπερόντων, ἐν ταῖς παντοίαις ἔλξεσιν, ἐν ταῖς μυρίαῖς περιπλοκαῖς της ἀνθρωπίνης ζωῆς, τὸ ἠθικὸν φρόνημα, κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον, ταράσσεται πάντοτε, ἡ ἀβρότης ἀμβλύνεται, ἀλλ' ἡ ψυχὴ της Μαρίας εἶνε ἱερὸν ἄδυτον. Πᾶν ὅ,τι ἡ προσφιλὴς αὕτη σύντροφος λέγει ὅτι εἶναι καλὸν ἢ κακόν, ὁ Θεὸς τὸ λέγει. Ἀλέκο, εἶμαι εὐτυχέστατος!»

[Ἐπεται συνέχεια].

K.

Ο Φ Μ Α Ν

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Διήγημα

Βροντώδης φωνὴ κρᾶζουσα : «Ἡ παράστασις ἀρχεται!» μ' ἀπέσπασε τοῦ γλυκέος ὕπνου, εἰς δὲν ἤμην βεβουθισμένος.

Τὰ τετράχορδα βομβοῦσι... κρότος κυμβάλου... συμφωνία σάλπιγκος... φωνὴ κλαρίνου... προανακρούσματα βιολίου...

Τρίβω τοὺς ὀφθαλμούς... ὁ διάβολος μὲ περιπαίζει;...

Ὅχι, εὐρίσκομαι ἐν τῷ θαλάμῳ τοῦ

Ξενοδοχείου, εἰς δὲ ἔφθασα κατὰ κόπος χθὲς τὸ ἔσπερας.

Πλησίον μου κρέμαται σχοινίον κωδωνίσκου· τὸ σύρω, θεράπων τις ἐμφανίζεται.

— Δι' ὄνομα Θεοῦ! ὁποία σύγχυσις φωνῶν, ὀργάνων προσβάλλει τὰ ὠτά μου; Μὴ δίδεται ἐν τῷ ξενοδοχείῳ συναυλία;

— Ἡ Ὑμετέρα Ἐκλαμπρότης (εἶχον ἐν τῷ δειπνῷ πίνει σαμπάνιαν), ἀγνοεῖ ἴσως ὅτι παραπλεύρως τοῦ ξενοδοχείου ὑπάρχει θέατρον. Ἡ ἐπεστρωμένη αὐτῇ θύρα ἀνοίγεται ἐπὶ μικροῦ διαδρόμου ἀπολήγοντος εἰς τὸν ἀριθμὸν 23, τὸ θεωρεῖον τῶν ξένων.

— Τί; θέατρον! τὸ θεωρεῖον τῶν ξένων!

— Ναί, μικρὸν θεωρεῖον διὰ δύο ἢ τρία τὸ πολὺ ἄτομα, εἶνε διὰ τὰ πολὺ ἐκλεκτὰ πρόσωπα; Εἶνε περιφραγμένον μὲ κιγκλίδας, ἐπεστρωμένον διὰ πρασί-νου τάπητος, καὶ πολὺ πλησίον τῆς σκηνῆς. Ἐὰν ἡ Ὑμετέρα Ἐκλαμπρότης ἀγαπᾷ; Δίδουν σήμερον τὸν Δὸν Ζουὰν τοῦ περιφήμου Μόζαρτ. Ἡ θέσις στοιχίζει ἐν καὶ ἡμισυ τάλληρον. Ὅτ' τὴν γράψωμεν εἰς τὸν λογαριασμόν.

Τὰς τελευταίας λέξεις ἀπήγγειλεν ἀνοίγων ταῦτοχρόνως τὴν θύραν τοῦ θεωρείου· διότι ἀκούων ἐγὼ προφερόμενον τὸ ὄνομα τοῦ Δὸν Ζουὰν εἶχον ὀρμήσει πρὸς τὸν δρόμον.

Ἡ αἰθούσα ἦτο εὐρεῖα, φιλοκάλως νῦ-τρεπισμένη καὶ καλῶς πεφωτισμένη· τὰ θεωρεῖα καὶ ἡ πλατεῖα ἔβριθον θεατῶν.

Αἱ πρῶται συμφωνίαι τῆς προεισαγωγῆς λαμπρὰν μοὶ παρέσχον περὶ τῆς ὀρχήστρας ιδέαν, καὶ ἂν οἱ ἡθοποιοὶ ἔψαλλον καὶ αὐτοὶ κατὰ τι δεξιῶς, ἐπαξίως θ' ἀπήλαυνον τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ μεγάλου διδασκάλου.

Εἰς τὸ μεσόφωνον, τὸ φρικῶδες καὶ ζοφερόν : *Regno all punto* διέχυσεν ἐν τῇ ψυχῇ μου βαθὺ αἶσθημα φόβου.

Τὰ ἐν τῇ ἐβδόμῃ κλίμακι παιδρὰ σαλπίσματα ἀντήχησαν ὡς ἡ ἑξάλλος κραυγὴ τοῦ ἐγκλήματος· ἐνόμισα ὅτι ἔβλεπον ἐξερχόμενα τῶν ζώων τοῦ σκότους πνεύματα πύρινα μὲ τοὺς πυριφλεγεῖς των ὀνυχας, εἶτα ἀνθρώπους παραφόρως χορεύοντας περὶ τὰ χεῖλη της ἀβύσσου.

Ἡ πάλῃ της ἀνθρωπίνης φύσεως πρὸς τὰς ἀγνώστους δυνάμεις τὰς περιστοιχούσας αὐτὴν ἵνα τὴν φθείρῃσι παρέστη ἐν τῷ πνεύματί μου.

Τέλος ἡ θύελλα κατευνάζεται, ὑψοῦται ἡ αὐλαία.

Τρέμων ἐκ ψύχους, ἐν τῷ μανδύᾳ του, καὶ θλιβερός τὴν ὄψιν, ὁ Λεπορέλλος προχωρεῖ, ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς νυκτός, πρὸ τῆς σκιάδος, καὶ ψιθυρίζει : *Notte e giorno fatigar*... Καὶ τόσον τελείως, ὥστε εἶπον περὶ τοῦ Ἰταλοῦ κατ' ἐμαυτόν, *Ah! che piacere*. Θ' ἀκούσω λοιπὸν ὅλα τὰ μέρη ὡς ὁ διδασκαλὸς τὰ συνέθεσε καὶ μᾶς τὰ παρέδωκεν.

Ὁ Δὸν Ζουὰν ἐξορμᾷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς Δόνας Ἀννας, ἥτις συλλαμβάνει τὸν ἔνοχον ἀπὸ τοῦ μανδύου. Ὅποσον θέαμα!

Ἡδύνατο νὰ ἦτο μεγαλειτέρα, μάλλον εὐκαμπτος καὶ μεγαλοπρεπεστέρα ἐν τῇ πορείᾳ της· ἀλλ' ὁποία κεφαλὴ! ὀφθαλμοί, ἐξ ὧν ἀναδίδονται, ὡς δέσμη ἡλεκτρικῶν ἀκτίνων, ὡς πῦρ γρηγοριανόν, ὅπερ οὐδὲν δύναται νὰ κατασβέσῃ, ἡ ὀργή, ὁ ἔρως, τὸ μῖσος, ἡ ἀπελπισία· πλόκαμοι μαῦροι κυματίζουσιν ἐπὶ τοῦ τραχήλου. Ἐσθῆς λευκὴ, καλύπτουσα ἅμα καὶ προδίδουσα θέληγτρα, ἥτινα οὐδέποτε ἀκινδύνως θεωρεῖ τις. Ἡ καρδιά της, ἀποτόμως ὑπεγειρομένη, πάλαι σφοδρῶς... Καὶ τώρα, ὁποία φωνή! *Non sperar se non m'uccidi*.

Ἐν τῷ θορόβῳ τῶν ὀργάνων ἡ φωνὴ της ἐκρήγνυται ὡς ἀστραπή.

Μάτην ὁ Δὸν Ζουὰν ζητεῖ ν' ἀπαλαγῇ.

Τὸ θέλει πραγματικῶς;

Διατὶ τότε δὲν ἀπωθεῖ διὰ στιβαρὰς χεῖρὸς τὴν ἀσθενῆ αὐτὴν γυναῖκα;

Διατὶ δὲν τρέπεται εἰς φυγὴν;

Τὸ ἐγκλημὰ του τῷ ἀφήρηπασε τὴν δύναμιν, ἡ μεταξὺ ἔρωτος καὶ μίσους πάλῃ καθιστᾷ αὐτὸν ἀναποφάσιστον;

Ὁ γηραιὸς πατὴρ ἐπλήρωσε διὰ τῆς ιδίας του ζωῆς τὴν παράφορον ιδέαν τοῦ νὰ πολεμήσῃ ἐν τῷ σκότει κατὰ τοῦ φοβεροῦ τούτου ἐχθροῦ.

Ὁ Δὸν Ζουὰν καὶ ὁ Λεπορέλλος προχωροῦσι συνδιαλεγόμενοι ἐπὶ τοῦ προσκηνίου.

Ὁ Δὸν Ζουὰν ρίπτει τὸν μανδύαν του καὶ ἐμφανίζεται ἐν λαμπρᾷ βελουδίῳ καὶ ἀργυροκεντήτῳ περιβολῇ· παράστημα εὐγενὲς καὶ μεγαλοπρεπές, ὅψις ἀρρενωπὴ, βλέμμα διαπεραστικόν, χεῖλη μαλθακῶς διαγραφόμενα.

Ἡ κίνησις τῶν ὀφρύων του παρέχει ἐνίοτε εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του ἐκφρασιν διαβολικὴν, ἐμπνέουσιν τρόμον ἀκούσιον, δίχως ν' ἀλλοιωσῇ τὴν καλλονὴν τῶν χαρακτηριστικῶν του.

Ὅτ' ἐλεγέ τις ὅτι ἐξασκεῖ μαγικὴν δύναμιν γοητείας, ὅτι ἐκείναι, ὡς ἀτενίζει, ἀδυνατοῦσι πλεον ν' ἀποσπασθῶσιν αὐτοῦ, καὶ ὀφείλουσι νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν μυστηριώδη αὐτὴν δύναμιν ἥτις τὰς ἀγεί ἐν τῇ ἀδύσῳ.

Μακρὸς καὶ ἰσχνός, φέρων ἐσθῆτα μὲ λευκὰς καὶ ἐρυθρὰς ραδβώσεις, καὶ μικρὸν μανδύαν πορφυροῦν, τὴν κεφαλὴν ἔχων κεκαλυμμένην διὰ λευκοῦ πύλου μὲ πορφυροῦν πτερόν, ὁ Λεπορέλλος τρέχει περὶ τὸν κύριόν του.

Ἡ ὄψις του παραδόξον παρέχει μίγμα ἀκάκου ἀγαθότητος, δόλου, εἰρωνίας καὶ θράσους.

Ὡς βλέπει τις, ὁ πονηρὸς αὐτὸς γέρον εἶνε λίαν κατάλληλος διὰ θεράπων τοῦ Δὸν Ζουὰν.

Ἐτράπησαν εὐτυχῶς εἰς φυγὴν ἀναρριχηθέντες τὸ τεῖχος...

Πυρσοί...

Ἡ Δόνα Ἀννα καὶ ὁ Δὸν Ὀκτάβιος ἐμφανίζονται· μικρὸς τις ἀνθρωπίσκος συννεφισμένος, περιέργως καὶ ἐπιτετηδευμένως ἐνδεδυμένος, εἰκοσιενὸς τὸ πολὺ ἐτῶν. Μνηστὴρ ὢν τῆς Ἀννας, διέμενε προ-

φανῶς ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ, ἀφ' οὗ τόσοι τα-
χέως ἐκλήθη.

Εὐθὺς ὡς ἤκουσε τὸν πρῶτον θόρυβον,
ἠδύνατο νὰ προσδράμῃ καὶ σώσῃ ἴσως τὸν
πατέρα· ἀλλ' ὤφειλεν ἐν πρῶτοις νὰ ἐν-
δυθῇ ἐπιμελῶς, καὶ ἔπειτα δὲν ἀγαπᾷ νὰ
ριψοκινδυνεύῃ εἰς τὰ σκότη : *Ma qual
mai s'offre, o Dei, spettacolo funesto
ogli occhi mei.*

Ἐν τοῖς σπαρτακτικοῖς, τοῖς φρικτοῖς
τόνοις τῆς δυσδίᾳς αὐτῆς καὶ τοῦ διαλό-
γου ὑπάρχει τι πλέον ἢ ἀπελπισία.

Δὲν παρέχουσι τὰς συμφωνίας ἡ προσ-
βολὴ μόνη τοῦ Δὸν Ζουάν, ὁ θάνατος τοῦ
γέροντος, ἀλλὰ πάλη τις ἐσωτερικὴ, πάλη
φρικώδης.

Ἡ ἰσχυρὰ καὶ μακρὰ Δόνα Ἐλθίρα, φέ-
ρουσα ἔτι τὰ ἔχνη καλλονῆς ἀξιολόγου,
ἀλλ' ἐφθαρμένης, παραπονεῖται κατὰ τοῦ
ἀπίστου Δὸν Ζουάν, καὶ ὁ πνευρῶς Λε-
πορέλλος παρατηρεῖ λίαν δικαίως ὅτι ὁ-
μιλεῖ ὡς βιβλίον : *Parla come un libro
stampato* Τὴν στιγμὴν ταύτην μοι ἐφάνη
ὅτι ἤκουσα τινα ὀπισθέν μου.

Πιθανὸν ἡ θύρα τοῦ θεωρείου νὰ ἡνοι-
χθῇ καὶ νὰ εἰσῃλθέ τις εἰς τὴν θέσιν τοῦ
βάθους.

Τὸ πρᾶγμα ἦτο δι' ἐμέ δυσάρεστον.

Ἐτεροπόμην τόσοι μένων ἐν τῷ θεωρείῳ
μόνος, ἀπολαύων ἀνενοχλήτως τοῦ ἀρι-
στοτεχνήματος, ἀφιέμενος εἰς ὅλας μου
τὰς ἐντυπώσεις· μία μόνη λέξις, μία λέ-
ξις κοινὴ θὰ μ' ἀπέσπα περιαλγῇ τοῦ
ποιητικοῦ καὶ μουσικοῦ ἐνθουσιασμοῦ ὃν
ἤσθάνομην.

Ἀπεφάσισα νὰ μὴ δώσω προσοχὴν
εἰς τὸν γείτονα, ν' ἀποφύγω πᾶσαν ὀμι-
λίαν, πᾶν βλέμμα, καὶ νὰ βυθισθῶ εἰς τὰ
θέλητρά τῆς παραστάσεως.

Τὴν κεφαλὴν στηρίζων ἐπὶ τῆς χειρὸς
μου, τὰ νῶτα στρέφων πρὸς τὸν νεοελ-
θόντα, ἐξηκολούθησα θεωρῶν : τὸ δράμα
ἐξετυλίσσετο μετὰ θαυμασίας συνοχῆς.

Ἡ μικρὰ Ζερλίνα, φιλοπαίγμων καὶ
ἐρωτύλος, ἀνεκούφιζε διὰ τῶν θελκτικῶν
τῆς ὁσμῶν τὸν πτωχὸν καὶ ἀφελῆ Μκ-
ζέττον.

Ὁ Δὸν Ζουάν ἐξέφραζε τὴν ταραχὴν
τῆς ψυχῆς του καὶ τὴν πρὸς τοὺς ὁμοίους
του καταφρόνησιν, ἀντικείμενα τέρψεως
δι' αὐτόν. καὶ ἐτόνιζεν ἐντόνως τὴν ἀπό-
τομον καὶ συγκεκριμένην στροφὴν : *Fin
ch'han dal vino.* Ἡ κίνησις τῶν μυῶν
του ἦτο ζωηρά.

Ἐνεφανίσθησαν οἱ προσωποποιοί.

Ἡ τριπλῆ τῶν ἦτο προσευχὴ ἀνερχο-
μένη ἐν ἀρμονίαις πρὸς τὸν οὐρανόν.

Εἶτα ἰδοὺ τὸ βάθος τοῦ θεάτρου ἀνοι-
γόμενον, ἡ χαρὰ ἐκρηγνυμένη, τὰ κύπελλα
συγκρουόμενα πρὸς ἀλλήλα· βλέπεις τις
φαιδρῶς στροβιλιζομένους τοὺς χωρικοὺς
καὶ παντοειδεῖς προσωποποιοί, οὓς
ἐλλκυσεν ἡ ἐορτὴ τοῦ Δὸν Ζουάν.

Εἶτα οἱ τρεῖς προσωποποιοὶ οἱ συνο-
μῶσαντες τὴν ἐκδίκησιν πλησιάζουσι.

Τὸ πᾶν προσλαμβάνει χαρακτηριστὰ ἐπί-
σημον μέχρι αὐτοῦ τοῦ χοροῦ.

Ἡ Ζερλίνα ἐσώθη, καὶ ὁ Δὸν Ζουάν
προχωρεῖ θρασύς, μὲ γυμνὸν τὸ ἔξωτος,

ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν του. Ἐκτινάζει τὴν
σπᾶν ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ ἀντιπάλου
του, καὶ χαράσσει ὁδὸν διὰ τοῦ ἐν ἀταξίᾳ
πλήθους.

Πολλάκις ἤδη μοι ἐφάνη ὅτι ἤσθάνθη
ὀπισθέν μου καθαρὰν καὶ χλιαρὰν πνοήν·
μοι ἐφάνη ὅτι ἤκουσα τὸν θροῦν μεταξί-
νης· ἐσθῆτος.

Ἐσκέφθην ὅτι γυνὴ ἐκεῖ διέμενε·
ἀλλ' ἐξ ὀλοκλήρου βεβουλισμένος εἰς τὸν
ποιητικὸν κόσμον, δὲν ἐπεθύμουν ποσὶς
ν' ἀποσπασθῶ αὐτοῦ.

Πεσοῦσης τῆς αὐλαίας, ἐστράφη πρὸς
τὴν γείτονα μου...

Ὁχι, οὐδεμία λέξις εἶνε ἱκανὴ πρὸς
ἐκφράσιν τῆς ἐκπληξέως μου : εἶδον τὴν
Δόνα "Ανναν ἐνδεδυμένην ὡς ἐπὶ σκηνῆς
τὴν εἶχον ἰδεῖ, καὶ διευθύνουσιν πρὸς με
τὸ σπινθηροβόλον καὶ πλήρες ἐκφράσεως
βλέμμα τῆς.

Ἐμείνα θεωρῶν αὐτὴν ἄφωνος, καὶ τὸ
στόμα τῆς διέτρεξεν ἀδιόρατον καὶ εἰρω-
νικὸν μειδίαμα, ἐφ' οὗ ἐνόμισα ὅτι ἔβλε-
πον κατοπτριζομένην τὴν ἀνόητόν μου
ὄψιν.

Ἡνύοον τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ τῇ ὀμι-
λήσω, καὶ ἡ ἐκπληξις ἡ μᾶλλον ἡ φρίκη,
μοι παρέλυσεν τὴν γλῶσσαν.

Τέλος αἱ λέξεις αὗται μοι διέφυγον,
ἀκουσίως, οὕτως εἶπεῖν, τῶν χειλέων :

— Σεῖς ἐδῶ, πῶς εἶνε δυνατόν ;

Μοι ἀπήντησεν ἐν καθαρῳτάτῃ τοσκα-
νικῇ ὅτι ἂν δὲν ὀμιλοῦν τὴν ἰταλικήν, δὲν
θ' ἀπῆλαυε τῆς τέρψεως τοῦ νὰ συνδιαλε-
χθῇ μετ' ἐμοῦ, διότι αὐτὴν μόνην τὴν
γλῶσσαν ἤννοει.

Αἱ λέξεις τῆς ἀντήχουν ὡς ἀρμονικὸν
ᾄσμα, τὸ βλέμμα τῆς καθίστατο ἐκφρα-
στικώτερον, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν μακρῶν τῆς
βλεφαρίδων ἐκτοξευομένη ἀστραπὴ ἀνῆ-
πτεν ἐν τῇ κόλπῳ μου αἰφνῆδιον πῦρ, καὶ
ἐκίνει εἰς βιασιότερους παλμούς· ὅλας μου
τὰς ἀρτηρίας.

Ἦτο, ἀναμφιβόλως, αὐτὴ ἐκείνη ἡ
Δόνα "Αννα.

Δὲν ἐνέμεινα ποσὶς εἰς τὴν ιδέαν τοῦ
νὰ ἐξετάσω πῶς ἠδύνατο νὰ ἦναι ταῦτο-
χρόνος ἐπὶ σκηνῆς καὶ ἐν τῷ θεωρείῳ μου.

Ὡς ὄνειρον ὥρατον συνδυάζει τὰς με-
γαλειτέρας ἀπιθανότητας, καὶ ὡς ἡ διά-
πυρος πίστις ἀνέρχεται εἰς τὰς αἰθερίους
χώρας καὶ κυριαρχεῖ τῶν συνήθων βιωτι-
κῶν συμβάντων, οὕτω πρὸ τῆς γυναικὸς
αὐτῆς περιέστην εἰς εἰδός τι ὑπνωτισμοῦ
τοιούτου, ὥστε, ἂν ταυτοχρόνος ἦδη τὴν
ἔβλεπον ἐπὶ σκηνῆς, οὐδόλως θὰ ἐξεπλητ-
τόμην.

Πῶς ν' ἀρηγηθῶ τὴν μετ' αὐτῆς συν-
διάλεξίν μου ;

Πειρώμενος νὰ τὴν μεταφράσω εὐρίσκω
ἐκάστην τῶν λέξεων ψυχρὰν καὶ ὠχρὰν
καὶ ἐκάστην φράσιν ἀνεπαρκῆ διὰ τὸ χον-
δροειδὲς τῆς πρὸς ἀπόδοσιν τῆς χάριτος
καὶ ἐλαφρότητος τῆς τοσκανικῆς διαλέ-
κτου.

Ἐν ᾧ μοι ὀμιλεῖ περὶ τοῦ μέρους ὁ περ
ὑπεκρίνετο καὶ τοῦ Δὸν Ζουάν, μοι ἐφάνη
ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀριστοτεχνήματος
τοῦτο τὸ πρῶτον ἤδη ἀπεκαλύπτετο πρὸ

τῆς διανοίας μου, καὶ ὅτι εἰσέδουν τὸ
πρῶτον ἤδη εἰς τὰς θαυμασίας χώρας
κόσμου ξένου.

Μοι εἶπεν ὅτι ἡ ζωὴ τῆς ἦτο ἡ μου-
σική, καὶ ὅτι πολλάκις ψάλλουσα ἠσθά-
νετο ἐν τῇ ψυχῇ τῆς ἀφυπνιζομένης ἀ-
γνώστους συγκινήσεις, ἃς οὐδεμία λέξις
ἠδύνατο νὰ ἐξεικονίστῃ.

— Ναί, ἀνέκραξεν ἐνθουσιώδης καὶ μὲ
βλέμμα σπινθηροβόλον, ἐννοῶ τὸ πᾶν,
τότε· ἀλλὰ τὸ πᾶν εἶνε ψυχρὸν καὶ ἀψυ-
χον περὶ ἐμέ, καὶ ἐν ᾧ μ' ἐπευφημίζουσιν
διὰ τινα δύσκολον λαρυγγισμόν, μοι φαί-
νεται ὅτι χεῖρες σιδηραὶ ψαύουσιν τὴν δια-
πυρὸν μου καρδίαν. Σεῖς ὅμως μ' ἐννοεῖτε,
διότι γνωρίζω ὅτι σὰς εἶνε ἀνοικτὸς ὁ θαυ-
μάσιος αὐτὸς κόσμος, ὁ φανταστικὸς αὐ-
τὸς κόσμος, ἐν ᾧ ἀντηχοῦσιν αἱ μαγικαὶ
ἀρμονίαι.

— Πῶς, γυνὴ λατρευτή, μὲ γνωρίζετε;
Ὡμίλησε περὶ ἐνὸς τῶν μελοδραμάτων
μου καὶ ἀπήγγειλε τ' ὄνομά μου.

Ὁ κωδωνίσκος τοῦ θεάτρου ἐσήμανε,
ταχεῖα ὠρότης διεχύθη ἐπὶ τῆς μορφῆς
τῆς Δόνας "Αννας· ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ
τῆς καρδίας τῆς, ὥσπερ ὑφισταμένη αἰφνῆ-
διον ἄλγος, καὶ διὰ φωνῆς ἐξησθενημέ-
νης ἐφέλλισε :

— Δυστυχῆς "Αννα ! ἰδοὺ αἱ φρικωδέ-
στεραί σου στιγμαί.

Εἰς τὰς λέξεις αὐτάς, ἐγένετο ἄφαντος.

Ἡ πρώτη πράξις μὲ εἶχε καταγοητεύ-
σει· ἀλλὰ κατόπιν τῆς παραδόξου ἐμφα-
νίσεως ἡ μουσικὴ ἔσχεν ἐπ' ἐμοῦ ἀποτέ-
λεσμα ἀνεξήγητον.

Ἦτο ὡς ἡ ἀπὸ πολλοῦ προσδοκωμένη
πραγματοποίησις τῶν ὠραιότερων μου ὀ-
νειρῶν, ὥσπερ ὅλα τὰ ψυχικά μου προαι-
σθήματα εἶχον ἀναπαραχθῇ ἐν ἀρμονικαῖς
συμφωνίαις.

Ἐν τῇ σκηνῇ τῆς Δόνας "Αννας, ἠσθάν-
θην ἑμαυτὸν ὥσπερ ἀναληφθέντα εἰς ἀτμό-
σφαιραν χλιαρὰν καὶ ἠδονικὴν· ἐκλείσα
ἀκουσίως τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ μοι ἐφάνη
ὅτι ἠσθάνθη τὴν ἐντυπώσιν φιλήματος
διαπύρου ἐπὶ τῶν χειλέων· ἀλλὰ τὸ φί-
λημα ἦτο ταχύ καὶ ἀπαλὸν ὡς ἦχος με-
λωδικός.

Ἦκουσα φαιδρῶς ἀντηχοῦσαν τὴν ἀ-
τακτον τελικὴν στροφὴν : *Gia la mensa
è preparata.*

Ὁ Δὸν Ζουάν, μετὰ δύο νεανίδων
καθήμενος, ἐχαριεντιζέτο ὅτε μετὰ τῆς
μιᾶς, ὅτε μετὰ τῆς ἄλλης, καὶ ἤνοιγε
τὰς φιάλας, ἵνα διδῇ ἐλευθέραν ἐξοδὸν εἰς
τὰ ἐν τῷ κρυστάλλῳ κεκλεισμένα θερμὰ
πνεύματα.

Ὁ θάλαμος ἦτο στενός, καὶ ἐν τῷ βᾶ-
θει του διέκρινέ τις, διὰ μεγάλου γοητι-
κοῦ παραθύρου, τὰς σκιὰς τῆς νυκτός.

Ἐνῷ ἡ Ἐλθίρα ὑπεμύνησκε πρὸς τὸν
ἄπιστον ὄλουν τοῦ τοῦ ὄρκου, ἐφάνετο
ἡ λάμψις τῆς ἀστραπῆς καὶ ἠκούοντο οἱ
ὑπόκωφοι μηχανοὶ οἱ προαγγέλλοντες
τὴν ἐτοιμον νὰ ἐκραγῇ καταιγίδα.

Τέλος, κρούουσι σφοδρῶς· ἡ Ἐλθίρα
καὶ αἱ νεανίδες τρέπονται εἰς φυγὴν, καὶ
ἐν μέσῳ τῶν φρικωδῶν συμφωνιῶν τῶν
καταχθονίων πνευμάτων, ὁ μαρμαρίνος

κολοσσός προβαίνει καὶ ἴσταται πρὸ τοῦ Δὸν Ζουὰν ὅστις, πλησίον ἐκείνου, ὁμοιάζει πρὸς πυγμαῖον.

Τὸ ἔδαφος σείεται ὑπὸ τὰ βήματα τοῦ γίγαντος.

Ἐν τῇ βοῇ τῆς καταιγίδος, ἐν μέσῳ τῶν ἐκρήξεων τοῦ κεραυνοῦ καὶ τῶν κραυγῶν τῶν δαιμόνων, ὁ Δὸν Ζουὰν ἀπαγγέλλει τὸ φοβερόν του ὄνομα.

Ἡ ἀπαίσιος ὧρα ἐπέστη· τὸ ἀγαλμα εξαφανίζεται, ἀτμός πυκνὸς πλημμυρεῖ τὴν αἰθουσαν· ἐκ τοῦ ἀτμοῦ τούτου ἐξέρχονται μορφαὶ φρικώδεις.

Δὲν βλέπει τις πλέον ἢ μόνον κατὰ διαλείμματα τὸν Δὸν Ζουὰν παλαίοντα πρὸς τοὺς δαίμονας.

Αἰφνης ἀκούεται βροντώδης ἔκρηξις· ὁ Δὸν Ζουὰν καὶ τὰ πνεύματα τοῦ ἄδου ἠφανίσθησαν, ἄγνωστον πῶς· ὁ Λεπορέλλος ἐξέπνευσεν ἔν τινι τοῦ θαλάμου γωνίᾳ.

Ὅποιαν ὑφίσταται τις ἀνακούφισιν ἐπαναβλέπων τῶρα τὰ λοιπὰ πρόσωπα μᾶτην ἀναζητοῦντα τὸν Δὸν Ζουὰν!

Φαίνονται διαφυγόντα τοῦ φοβεροῦ συρφετοῦ τῶν δαιμόνων.

Ἡ Δόνα Ἄννα ἀνεφάνη πόσον ἦτο ἡλλοιωμένη! θανάσιμος ὠχρότης ἐκάλυπτε τὴν μορφήν της, τὸ βλέμμα της ἦτο ἐσθραβένον, ἡ φωνή της τρέμουσα καὶ ἀσταθής· ἀλλὰ θελκτικωτάτην παρέσχεεν ἀπόλαυσιν κατὰ τὴν μικρὰν μετὰ τοῦ πρῶτου μνηστοῦ της δυωδίαν, τοῦ θέλοντος εὐθὺς νὰ πανηγυρίσῃ τοὺς γάμους του, εὐδαίμονος διότι ἀπηλλάγη τοῦ ἐπιφόβου χρέους τῆς ἐκδικήσεως.

Ὁ χορὸς ἐπεράτωσε τὸ ἔργον ἀνεπιλήπτως, καὶ ἔσπευσε νὰ περιορισθῇ ἐν τῷ θαλάμῳ μου μετὰ τὴν ἔξαψιν μου.

Ὁ ὑπνρέτης ἦλθε νὰ με καλέσῃ διὰ τὸ δεῖπνον· τὸν παρηκολούθησα μηχανικῶς.

Ἡ συναναστροφή ἦτο πολυάριθμος, καὶ τὸ γενικὸν ἀπάντων θέμα ὁμιλίας ἦτο ἡ παράστασις τοῦ Δὸν Ζουὰν.

Ἀπὸ κοινοῦ παρ' ὅλων ἐπηνέθη τὸ ἄσμα τῶν Ἰταλῶν· ἀλλὰ μικραὶ τινες παρατηρήσεις, ὥς πονηρῶς ἔρριψα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μ' ἐβεβαίωσαν ὅτι οὐδεὶς εἶχεν ἐννοήσει, οὐδὲ κἂν ὑπωπτεύετο, τὴν βαθεῖαν ἔννοιαν τοῦ ἀριστουργήματος τούτου τῶν μελοδραμάτων.

Ὁ Δὸν Ὀκτάβιος ἤρεσε πολὺ, ἡ Δόνα Ἄννα ἐφάνη ὀλίγον ὑπερβολικῇ.

Ἐπρεπεν, εἶπεν εἰς τῶν συμποτῶν, νὰ γνωρίζῃ νὰ φέρηται ἐπὶ σκηνῆς μετριοπαθῶς καὶ νὰ μὴ παράγῃ τόσον ζωηρὰς συγκινήσεις.

Ποιῶν τὴν παρατήρησιν αὐτὴν, ὁ κριτικὸς ἐρρόφησε δραγμίδα ταμβάκου καὶ προσέβλεψε μετὰ ὕψους πνευματωδὲς καὶ αὐτάρεσκον τὸν γείτονά του, ὅστις ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἰταλίς ἐπὶ τέλους ἦτο γυνὴ ὠραιότατη, ἀλλὰ πολὺ ὀλίγον ἐπιμελουμένη τοῦ καλλωπισμοῦ της, διότι, κατὰ τὴν μεγάλην της σκηνήν, εἰς τῶν βόσπρῳχων της εἶχε καταπέσει ἐπὶ τῆς ὀψέως της.

Ἄλλος ἤρχισε νὰ τονίζῃ ταπεινοφώνως τὴν στροφὴν: *Fui ch'an dal vino*. Καὶ κυρία τις εἶπεν ὅτι ἦκιστα ὁ Δὸν Ζουὰν τὴν

νῦχαρίστησεν· ὅτι τῇ ἐφάνη πολὺ σκυθρωπός, καὶ ὅτι δὲν ἐγνώριζε νὰ ὑποκρίνεται ὕψος εὐθυμον καὶ ἐλαφρόν.

Ἐξ ἄλλου ἐπῆνεσαν πολὺ τὴν ἐν τέλει ἔκρηξιν.

Κουρασθεὶς ἐκ τῶν ματαιολογιῶν τούτων, ἀπηλλθον εἰς τὸν θαλαμὸν μου.

Ἐκ τοῦ θεωρείου τῶν ξένων.

Ἀριθ. 13.

Ἡσθανόμην στενοχωρίαν, καὶ ἡ θερμότης ἐν τῷ θαλάμῳ μου ἦτο ἀφόρητος.

Τὸ μεσονύκτιον μοὶ ἐφάνη ὥς νὰ ἤκουσα ἀπαγγελλόμενον τ' ὄνομά μου παρὰ τὴν θύραν.

«Τίς μ' ἐμποδίζει, ἐσκέφθην, νὰ ἐπισκεφθῶ μίαν ἔτι φοράν τὸν τόπον ἐνθα μοὶ συνέβη τὸ παράδοξον αὐτὸ ἐπεισόδιον. Ἰσως ἐπανίδω ἐκείνην, ἥτις ἀπασχολεῖ τὴν σκέψιν μου. Εὐχολον μοὶ εἶνε νὰ κομίσω ἐκεῖ μικρὰν τράπεζαν, δύο κηρία, ἔν γραφεῖον.»

Ὁ θεράπων ἦλθε νὰ μοὶ κομίσῃ τὸ ζήτηθὲν πάντως.

Εὗρε τὸν θαλαμὸν μου κενόν, τὴν ἐπεστρωμένην θύραν ἀνοικτήν· μετὰ παρηκολούθησεν ἐν τῷ θεωρείῳ καὶ ἔρριψεν ἐπ' ἐμοῦ βλέμμα διφορούμενον.

Εἰς νεῦμα, ὃ τῷ ἀπηύθυνα, ἀπέθηκε τὸ κύπελλον ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἀπεσύρθη, ἀτενίζων με ἔτι, με ἐρωτηματικὸν ἐπὶ τῶν χειλέων.

Στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ θεωρείου, παρατηρῶ τὴν ἔρημον αἰθουσαν, ἥς ἡ ὑπὸ τῶν δύο μου κηρίων ἡμιφωτιζομένη ἀρχιτεκτονικὴ παρέχει ἀνταυγείας ἄλλοκότους καὶ σκιὰς φανταστικὰς. Ὁ ἀνεμὸς κινεῖ τὸ ὕφασμα τῆς αὐλαίας.

Ἐὰν ἀνεπετάννυτο, ἐσκέφθην, ἂν ἡ Δόνα Ἄννα ἐνεφανίζετο καὶ πάλιν πρὸ τῶν ὁμμάτων μου ἐν τῇ φρικώδει της ταραχῇ... Δόνα Ἄννα!

Ἡ κραυγὴ μου ἀπωλέσθη εἰς τὰ βάθη τῆς αἰθούσης· ἀλλ' ἀφύπνισε τὰ ὄργανα τῆς ὀρχήστρας· ἐξέπεμψαν ἀόριστόν τινα ἦχον· μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκούω ψιθυρίζομενον τὸ προσφιλὲς της ὄνομα. Ἀδυνατῶ νὰ παλαίσω πρὸς τινα μυστικὸν τρόπον· ἀλλὰ προξενεῖ οὗτος ἐν ἐμοὶ εὐάρεστον συγκίνησιν.

Ἀποκαθίσταμαι ἐπὶ τέλους κύριος ἐμαυτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ διατεθειμένος, φίλτατε Θεόδωρε, νὰ σοὶ ὑποδείξω τοῦλάχιστον, ὅ,τι νομίζω ὅτι ἀντελήφθην ἐν τῷ ἀριστουργήματι τοῦ μεγάλου διδασκάλου καὶ ἐν τῇ βαθεῖᾳ του συλλήψεϊ.

Ὁ ποιητὴς μόνος ἐννοεῖ ἡ ιδεώδης ψυχὴ δύναται μόνη νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν ἰδεώδη φύσιν· τὸ μεμνημένον ποιητικὸν πνεῦμα δύναται μόνον νὰ κατανοήσῃ τὰς ἐξάρσεις τοῦ ἐνθουσιασμοῦ.

Ἐάν τις ἐξετάσῃ τὸ ποίημα τοῦ Δὸν Ζουὰν, χωρὶς ἐν αὐτῷ νὰ ἀναζητήσῃ βαθεῖαν τινα σημασίαν, ἐάν τις εἰς μόνην τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου ἀποβλέψῃ, μόλις συλλαμβάνει ιδέαν τοῦ πῶς ὁ Μόζαρτ ἡδυνήθη νὰ ρεμβάσῃ καὶ συνθέσῃ ἐπὶ τοι-

οῦτου ἀντικειμένου τοιαύτην μουσικὴν.

Εἰς φίλος τῆς εὐζώτας, ὑπερμέτρως ἀγαπῶν τὸν οἶνον καὶ τὰς γυναῖκας, προκαλῶν ἐπιτήδεις εἰς τὴν τράπεζάν του τὸν λιθινὸν ἀνδριάντα τοῦ γέροντος, ὃν ἐφόνευσεν ὑπερασπιζόμενος τὴν ἰδίαν ζωὴν, οὐδὲν τῷ ὄντι ἔχει τὸ ποιητικόν, καί, ἵνα ἐλεύθερον ὁμιλήσωμεν, δὲν ἀξίζει αἱ δυνάμεις τοῦ ἄδου νὰ τεθῶσιν εἰς κίνησιν πρὸς ἀναζήτησιν του· δὲν τῷ ἀξίζει νὰ προσλάβῃ ὁ λιθινὸς ἀνδριάνς ζωὴν καὶ κίνησιν καὶ καταβῇ τοῦ ἵππου του, ἵνα καλέσῃ τὸν ἁμαρτωλὸν εἰς μετάνοιαν, καὶ ὁ διάβολος ἀναθέσῃ εἰς τοὺς καλλιτέρους τῶν δορυφόρων του τὴν εἰς ἄδην μεταφορὰν του.

Πίστευσόν μοι, Θεόδωρε, ἡ φύσις ἐπρόικισε τὸν Δὸν Ζουὰν ὥς ἐν τῶν προνομιούχων της τέκνων· τῷ ἔδωκε πᾶν ὃ,τι ὑψοῖ τὸν ἄνθρωπον ὑπεράνω τοῦ κοινοῦ, ὑπεράνω τῶν μόχθων, τῶν ἀνουςίων ὑπολογισμῶν, καὶ τὸν προσήγγισε πρὸς τὸ θεῖον. Τὸν προώρισε νὰ νικᾷ, νὰ καθυποτάσῃ· τῷ ἔδωκεν ἰσχυρὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς παράστημα, μορφὴν ἐμψυχουμένην ὑπὸ τοῦ σπινθηρὸς τοῦ θεοῦ πυρὸς, ψυχὴν βαθεῖαν, διάνοιαν ταχεῖαν καὶ ζωηράν, ἀλλὰ, καὶ τοῦτο εἶνε μία τῶν φρικωδῶν συνεπειῶν τοῦ πρώτου ἁμαρτήματος, ὁ δαίμων τηρεῖ τὴν δύναμιν τοῦ νὰ δελεάζῃ τὸν ἄνθρωπον διὰ τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν, ὥς κάμνει ἵνα ἐπιτύχῃ τὸ ἀπειρον, τῷ στήνῃ παγίδα ἀπαίσιον ἐν αὐτῷ τῷ συναισθήματι τῆς θείας του φύσεως. Ἡ τοιαύτη πάλῃ τοῦ θεοῦ στοιχείου πρὸς τὸ διαβολικὸν γεννᾷ τὸ γήϊνον πάθος καὶ ἡ ἐκ τῆς πάλης νίκη ἀγεί εἰς βίον ὑπερφυσικόν.

Ὁ ὁργανισμὸς τοῦ Δὸν Ζουὰν τῷ ἐξῆψε τὴν φιλοδοξίαν, καὶ ὁ ἀσθεστος πόθος, προῦτον τοῦ θερμοῦ τοῦ αἵματος, τὸν ἔρριψεν εἰς ἀναζήτησιν ὅλων τῶν διαβατικῶν ἡδονῶν, ἐν αἷς μᾶτην ἐζήτει τελείαν ἱκανοποίησιν.

Οὐδὲν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἐξάπτει τὸν ἄνθρωπον, ὅσον ὁ ἔρω. Ὁ ἔρω, διὰ τῆς μυστηριώδους του καὶ ἰσχυρᾶς ἐπιρροῆς, φωτίζει καὶ συνταράσσει τὰ στοιχεῖα τῆς ἡμετέρας φύσεως.

Εἶνε ἄξιον ἀπορίας ἐὰν ὁ Δὸν Ζουὰν ἠλπίσεν ὅτι θὰ κατηύναζε διὰ τοῦ ἔρωτος τοὺς συνταράσσοντας αὐτὸν πόθους, καὶ ἂν ὁ διάβολος δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου τὸν ἔσυρεν εἰς τὰ δίκτυά του;

Αὐτὸς ἐνέβαλεν εἰς τὸν Δὸν Ζουὰν τὴν σκέψιν ὅτι διὰ τοῦ ἔρωτος, διὰ τῆς ἀπολάσεως τῶν γυναικῶν, θὰ εὗρισκεν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν θείων ἐπαγγελιῶν, ὥς ἐν τῇ ψυχῇ φέρομεν, καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀπειροῦ πόθου τοῦ θέτοντος ἡμᾶς εἰς ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὰς ἀνωτέρας σφαίρας.

Τρέχων ἀδιακόπως ἀπὸ καλλονῆς εἰς καλλονήν, ἀπολαύων τῶν θεληγῶν αὐτῶν μέχρι μέθης καὶ κόρου, νομίζων ἑαυτὸν πάντοτε ἡπατημένον ἐν ταῖς ἐκλογαῖς του, καὶ πάντοτε ἐλπίζων ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ιδεώδους τῆς εὐτυχίας του, ὁ Δὸν Ζουὰν ὤφειλε νὰ καταληφθῇ ἐν τέλει ὑπὸ κοπώσεως πρὸ τοῦ πραγματικοῦ βίου,

καί, ὡς περιεφρόνει τοὺς ἄνδρας, ἐξηρεθίσθη τέλος ἐναντίον ὄλων ὅσας εἶχε προκαλέσει, καὶ ὦν εἶχε καταστή τὸ μάταιον παίγνιον.

Ἐκάστη τῶν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ γυναικῶν ἦτο δι' αὐτὸν ἤδη τὸ ἀντικείμενον ὄχι πλέον ἀπολαύσεως, ἀλλὰ φρενήρους ὕδρεως πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ τὸν δημιουργόν της.

Πικρὰ περιφρόνησις πρὸς τὰς συνήθεις ἀπόψεις τῆς ζωῆς, ὑπεράνω τῶν ὁποίων ἠσθάνετο ἑαυτὸν ὑψωμένον, ἡ χλεύη, ἣν τῷ ἐνέπνεεν ἡ εὐτυχία τῶν τετριμμένων ἰδεῶν, τὸν περιήγαγον εἰς σκληρὸν ἐμπαιγμὸν πρὸς τὰ γλυκεῖα καὶ εὐαίσθητα πλάσματα, καὶ εἰς ἀνηλεῆ ἀφρανισμόν παντὸς ὅ,τι ἐνέπαιζεν.

Ἐκάστην φορὰν καθ' ἣν ἀνῆρπαζε προσφιλεῖ τινα νόμῳ, ἐκάστην φορὰν καθ' ἣν διὰ τῆς βίας ἔθραυε τὴν εὐδαιμονίαν δύο ἑραστῶν, ἀπεκόμιζε θρίαμβον λαμπρὸν κατὰ τῆς ἐχθρᾶς δυνάμεως τῆς ἐξωθούσης αὐτὸν πέραν τῶν στενῶν ὁρίων τοῦ συνήθους βίου, κατὰ τῆς φύσεως καὶ τοῦ δημιουργοῦ.

Ἡθέλησε μακρότερον ἔτι νὰ ἐξορμήσῃ, πέραν τῶν ὁρίων τούτων, καί, τὴν φορὰν αὐτὴν, ὦφειλε νὰ πέσῃ ἐν τῇ ἀβύσσῳ.

Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Δόνας Ἀννας, ὡς καὶ τὰ συνοδεύσαντα αὐτὴν περιστατικά, ὑπῆρξε τὸ ὑψηλότερον ὄλων τοῦ τῶν τολμημάτων.

Ἡ Δόνα Ἀννα, διὰ τῶν λαμπρῶν της φυσικῶν προσόντων, τίθεται ὡς ἀντίθεσις πρὸ τοῦ Δὸν Ζουάν.

Ὡς ὁ Δὸν Ζουάν εἶνε ἀνέκαθεν ἀνὴρ θαυμασίου κάλλους καὶ ἰσχύος, ἡ Δόνα Ἀννα εἶνε γυνὴ θεῖα, ἥς ἡ ἀγνὴ ψυχὴ διαφεύγει τὴν δύναμιν τοῦ διαβόλου.

Οἱ δαίμονες εἰς μόνον τὸν ἐπὶ γῆς βίον αὐτῆς ἠδύναντο νὰ ἐπηρεάσωσι, καὶ ἀφοῦ ἀπαξ ἡ ἀπώλειά της συνετελέσθη, ἡ θεῖα ἐκδίκησις δέον νὰ πληρωθῇ.

Ὁ Δὸν Ζουάν προσκαλεῖ ἐμπαικτικῶς εἰς τὸ φαῖδρον τοῦ συμπόσιον τὸν γέροντα ὃν ἐφόνευσε, καὶ ὁ γέρων δὲν ἀπαξιοῖ νὰ προσέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἄλλου κόσμου, καλῶν αὐτὸν εἰς μετάνοιαν.

Ἀλλ' ἤδη τὸσον ἡ καρδία τοῦ Δὸν Ζουάν εἶνε πεπορωμένη, ὥστε ὁ θεῖος ὄλβος ἀδυνατεῖ νὰ τῷ περάσῃ ἀκτῖνα ἐλπίδος καὶ τὸ αἶσθημα ζωῆς καλλιτέρας.

Ὡς ἤδη εἶπον, ἡ Δόνα Ἀννα ἐτέθη ὡς ἀντίθεσις πρὸ τοῦ Δὸν Ζουάν.

Πρωρίστο νὰ καταδείξῃ εἰς τὸν Δὸν Ζουάν τὴν δύναμιν φύσεως θείας, νὰ τὸν ἀποσπάσῃ τῆς ἀπελπισίας τῶν ματαίων τοῦ ἀγῶνως.

Τὴν εἶδεν ὅμως πολὺ ἀργά, τὴν εἶδε κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἐγκλήματος, καὶ μόνῃ ἡ ἰδέα τῆς καταστροφῆς τῷ ἐπέρχεται.

Δὲν ἐσώθη.

Ὅτε ἐκεῖνος ἐμφανίζεται, τὸ ἐγκλημα εἶνε τετελεσμένον· ἠσθάνθη ἐν τῇ καρδίᾳ της ἐκτραγὴν τὸ πῦρ τὰς ἡδονῆς, τὴν δύναμιν τοῦ ἄδου, καὶ πᾶσα ἀντίστασις τῇ ἀπέβη ἀδύνατος.

Ὁ Δὸν Ζουάν μόνος ἠδύνατο νὰ τῇ περάσῃ τὴν ἡδονικὴν παραφορὰν μεθ' ἧς

ἐρρίφθη εἰς τοὺς βραχίονάς τοῦ ὑποκώπου εἰς τοὺς δόλους τῶν δαιμόνων.

Τούτου ἀπομακρυνόμενον, συναισθάνεται ὅλας τὰς ἀγωνίας τῆς πτώσεώς της.

Ὁ θάνατος τοῦ πατρὸς της, πεσόντος διὰ τῆς χειρὸς τοῦ Δὸν Ζουάν, ὁ δεσμός ὁ συνδέων αὐτὴν πρὸς τὸν ἀσήμενον Δὸν Ὁκτάβιον, ὃν ἐνόμιζεν ὅτι ἡγάπα, ἡ ζέσις τοῦ κατατρύχοντος αὐτὴν πάθους, εἶτα ἡ ὀρμητικὴ παραφορὰ τοῦ μίσους, τὰ πάντα συνδυάζονται πρὸς βασανισμόν της.

Αἰσθάνεται ὅτι διὰ τῆς ἀπωλείας μόνης τοῦ Δὸν Ζουάν θ' ἀνέκτα ἡσυχίαν τινά· ἀλλά, δι' αὐτὴν, ἡσυχία θὰ ἦνε ὁ θάνατος.

Ἵποκινεῖ ἀενάως τὸν ράθυμον μνηστῆρά της εἰς ἐκδίκησιν· ἡ ἰδίᾳ ἔτι καταδιώκει τὸν ἀπιστον, καὶ ὅτε τὸν βλέπει ἀπαγόμενον ὑπὸ τῶν καταχθονίων δυνάμεων, ἀποκαθίσταται μάλλον γαλήνιος· μόνον ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὸν ἀνυπόμονον πόθον τοῦ συζύγου της, πρὸς ὃν λέγει: *Lascia, o caro, un po' di te, e vieni con me!*

Δὲν θὰ ἐπιζήσῃ τοῦ ἔτους τούτου, ὃ ζητεῖ πρὸς ἀναβολὴν τῶν γάμων της.

Οὐδέποτε ὁ Δὸν Ὁκτάβιος θὰ θλίψῃ ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ ἐκείνου, ἣν εὐλαβῆς σκέψις διέσωσε τῶν ὀνύχων τοῦ Σατανᾶ.

Ἀ! πόσον ἠσθάνομην ζωῆς ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς ὅλας αὐτὰς τὰς συγκινήσεις ἐν ταῖς σπαρακτικαῖς συμφωνίαις τοῦ πρώτου διαλόγου καὶ τῆς ἀφηγήσεως τῆς νυκτερινῆς ἐκπλήξεως.

Ἡ ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει σκηνὴ τῆς Δόνας Ἀννας: *Crudete*, ἥτις, ἐπιπολαίως ἐξεταζομένη, εἰς μόνον τὸν Ὁκτάβιον φαίνεται ἀπευθυνόμενη, παριστᾷ, ἐν μυστικαῖς συμφωνίαις, ἐν θαυμασίοις τῆς φωνῆς στροφαῖς, ὅλην τὴν ψυχικὴν της ταραχὴν.

Ὅποια ἰσχυρὰ σκέψις ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῖς, οὗς ὁ ποιητὴς ἔγραψεν ἴσως δίχως νὰ ἐννοήσῃ τὴν σημασίαν των: *Forse un giorno il cielo ancora sentirà pietà di me!*

Σημαίνει ἡ δευτέρα ὥρα, πνοὴ ἡλεκτρικὴ διολισθαίνει τοῦ σώματός μου· αἰσθάνομαι τὴν ὁσμὴν τῶν ἡδέων ἰταλικῶν ἀρωμάτων, ἐξ ὧν χθὲς ἠνύνησα τὴν παρυσίαν τῆς γείτονος μου.

Καταλαμβάνομαι ἐξ αἰσθήματος εὐτυχίας, ὅπερ ἀδύνατον νὰ ἐκφρασθῇ ἄλλως ἢ δι' ἀρμονικῶν ἤχων· ὁ ἀνεμος πνέει ἐν τῇ αἰθούσῃ σφοδρότερος, αἱ χορδαὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου τῆς ὀρχήστρας ψιθυρίζουσι.

Θεέ! μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκούω τὴν φωνὴν τῆς Ἀννας φερομένην ἐπὶ πτερύγων αἰθερίου ὀρχήστρας· μοὶ φαίνεται ὅτι τὴν ἀκούω ψάλλουσαν: *Non mi dir bel idol mio.*

Ἀνοίχθητι, χώρα ἀγνώστος καὶ μεμακρυσμένη, βασιλείον τῶν ψυχῶν, παράδεις περιλαμπής, ἐνθα διὰ τὰς μεμαγευμένας καρδίας πληροῦνται διὰ παντὸς ὅλαι τοῦ κόσμου τούτου αἱ ὑποσχέσεις. Ἀφες με νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν κύκλον τῶν ὑψηλῶν σου πνευμάτων.

Εἴθε τὰ ὄνειρα, ἀτινα πέμπεις εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅτε ὡς ἀντικείμενα φόβου, ὅτε ὡς ἀγγέλους εἰρήνης, ν' ἀπάγωσι τὸ πνεῦμά μου πρὸς τὰς αἰθερίους χώρας ὅταν ὁ ὕπνος συγκρατῇ τὸ σῶμά μου ὑπὸ τὰ βάρεα τοῦ δεσμά!

Συνδιάλεξις ἐν τῷ ἐστιατορίῳ.

Εἷς λογικός, κτυπῶν ἐπὶ τοῦ καλύμματος τῆς ταμπακοθήκης του.

Κρίμα ἐν τούτοις ὅτι δὲν ἔχομεν πλέον τώρα ν' ἀκούωμεν ἐν καλὸν μελοδράμα! Πταίει εἰς τοῦτο ἡ φοβερὰ ἐκείνη ὑπερβολή.

Εἷς ἡλιοπαῖς.

Ναί, ναί, πολλάκις τῇ τὸ εἶπον. Τὸ μέρος τῆς Δόνας Ἀννας τὴν συνεχίνει χθὲς ζωῆς· ἦτο ὡς δαιμονισμένη. Καθ' ὅλον τὸ διάλειμμα ἦτο λιπόθυμος, καί, κατὰ τὴν δευτέραν πράξιν εἶχε προσβολὰς νευρῶν.

Εἷς ἐστερημένος ἐκφράσεως.

ὦ! διηγῆθητε λοιπόν!

Ὁ ἡλιοπαῖς.

Αἶ! μάλιστα, προσβολὰς νευρῶν, καὶ δὲν κατόρθωσαν νὰ τὴν ἐξαγάγωσι τοῦ θεάτρου.

Ἐγώ.

Πρὸς Θεοῦ! ἐλπίζω ὅτι αἱ προσβολαὶ δὲν ἦσαν ἐπικίνδυναι. Θὰ ἐπανιδώμεν ταχέως τὴν σινεόραν;

Ὁ λογικός, ροφῶν ταμπάκον.

Δυσκόλως, διότι ἡ σινεόρα ἀπέθανεν ἀπόψε, καθ' ἣν στιγμὴν ἐσήμαινεν ἡ δευτέρα τοῦ μεσονυκτίου.

Κ. Ι. ΠΡΑΣΕΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

κ. Κ. Δ. Κατσάδην. Τὰ «Ἐκλεκτά» θὰ λαμβάνετε εἰς τὸ ἔξῃ· μετὰ τὴν νέαν διεύθυνσίν σας. — κ. Α. Τ. Πρετεντέρη. Φύλλα ἀπεστάλησαν. — κ. Σπ. Κάφουρη. Τὰ «Ἐκλεκτά» θὰ λαμβάνετε ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν. Ἀποστείλατε ἡμῖν σημειώσιν τῶν ἐλλειπόντων. *Παίσιον ἀμφοτέρων*. — κ. Βρασιδαν Δ. Δαλλαπόρταν *Ταϊράνιον*. Καὶ ὀλίγη συνείδησις, κύριε Βρασιδά, διότι δὲν ἐπιστρέφουν δύο μόνον φύλλα, ἀφοῦ ἐλάβετε *περὶ ἡμέραν*! — κ. Θεαγένην Λουκέρην. *Ληξούριον*. Ἠπατήθημεν, διότι μᾶς ἐπιστρέψαν καὶ δύο ἔτι φύλλα. Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸ μέτρον, τὸ ὅποιον ἐλάβετε, διότι πιθανόν νὰ ἐζημιούμεθα εἰς τὸ μέλλον περισσότερα. — κ. Κ. Κοκλῶν. Διωρθώθη ἡ διεύθυνσίς σας. — κ. Κωνστ. Ἀλιζ. Σταυρίδην. Κατάλογοι ἀπεστάλησαν καὶ δύνανται νὰ ἐκλέγητε. — κ. Γ. Τσάμην. Φύλλον ἀπεστάλη. Διεύθυνσις διωρθώθη. — Δ. Μάστρακην. Ἀσκήσις ἀπεστάλη. — κ. Λάμπρον Ἐνυάλην. Λοιπὸν τὴν βίαν διὰ τῆς βίας, διὰ νὰ τελειώσωμεν. Ἀμφοτέραι αἱ ἐπιστολαὶ σας ἀπεστάλησαν. — κ. Δ. Τσικουρίαν. Φύλλα ἀπεστάλησαν. Περὶ τοῦ διηγῆματος προσεχῶς. — κυρίαν Ἀλεξ. Παπαδοπούλου. Ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὰ «Ἐκλεκτά Μυθιστορήματα» κατὰ πάσαν ἐποχὴν. Φύλλα προηγούμενα εὐρίσκονται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ ἡμῶν, εἰς πάντα τὰ Ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, καὶ τοῖς κ.κ. Ἀνταποκριταῖς ἡμῶν.